
RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

WYMAGANIE 10

**WYKORZYSTYWANE SĄ ZASOBY SZKOŁY LUB PLACÓWKI
ORAZ ŚRODOWISKA LOKALNEGO NA RZECZ WZAJEMNEGO
ROZWOJU**

RAPORT Z EWALUACJI PRZYGOTOWAŁA KATARZYNA KUBLIN

Z ZESPOŁEM EWALUACYJNYM W SKŁADZIE:

JOLANTA CHARAPUTA, ANDRZEJ GROCHOWINA, BEATA KAPCIA, ANNA

NAWARA, HANNA RADOMSKA, JOLANTA WINSZCZYK.

ROK SZKOLNY 2016/2017

Spis treści

I.	Plan ewaluacji.....	3
II.	Analiza i interpretacja:.....	8
	A. Szkoła lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.	8
	B. W szkole lub placówce rozpoznaje się potrzeby i zasoby własne oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju.	11
	C. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój.	14
	D. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów.	18
III.	Wnioski.....	21
IV.	Podsumowanie	25
V.	Aneks.....	26
	Ankieta skierowana do uczniów.	26
	Ankieta skierowana do nauczycieli i wychowawców i pedagoga szkolnego.	27
	Ankieta skierowana do rodziców	28
	Bibliografia.....	31

I. Plan ewaluacji.

Przedmiot ewaluacji – wymaganie 10

W roku szkolnym 2016/2017 dyrektor Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej - Joanna Stomska wraz z przewodniczącą zespołu ewaluacyjnego podjęła decyzję o przeprowadzeniu ewaluacji wewnętrznej dotyczącej znaczenia działań wykorzystujących zasoby szkoły oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.

Wybranie powyższego zagadnienia ma na celu diagnozę działań szkoły służących:

- 1) rozpoznaniu potrzeb i zasobów szkoły oraz środowiska lokalnego,
- 2) podejmowaniu na ich podstawie inicjatyw na rzecz ich wzajemnego rozwoju,
- 3) współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym i jej korzystnym wpływie na wzajemny rozwój.

Wymaganie 10 Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju	
<i>Charakterystyka wymagania na poziomie podstawowym</i>	<i>Charakterystyka wymagania na poziomie rozszerzonym</i>
W szkole lub placówce rozpoznaje się potrzeby i zasoby własne oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju. Szkoła lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.	Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów.

Cel ewaluacji wewnętrznej

Przeprowadzona w roku szkolnym 2016/2017 ewaluacja wewnętrzna ma na celu zebranie informacji na temat współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym, zbadanie w jaki sposób podejmowane w tym zakresie inicjatywy wpływają na wzajemny rozwój instytucji oraz rozwój uczniów. Jej wyniki zostaną wykorzystane do ustalenia mocnych stron szkoły w wyżej wymienionym zakresie, jak też pozwolą na podjęcie stosownych działań niwelujących jej słabe strony.

Pytania kluczowe:

1. Czy działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są systematycznie i celowo planowane? W jaki sposób?
2. Czy planowane działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są uwzględniane w dokumentacji szkolnej? W jaki sposób?
3. Jak rozpoznaje się potrzeby szkoły i środowiska na rzecz wzajemnej współpracy?
4. Jakie inicjatywy podejmuje szkoła na rzecz wzajemnego rozwoju?
5. W jaki sposób współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa korzystnie na jej rozwój?
6. W jaki sposób współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa korzystnie na społeczność lokalną?
7. Jakie korzyści wnoszą uczniowie ze współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym?

Metody badawcze

Do analizy wymagania dotyczącego ewaluowanych obszarów zostaną wykorzystane następujące metody badawcze:

1. Ankieta skierowana do uczniów.
2. Ankieta skierowana do nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i dyrektora.
3. Ankieta skierowana do rodziców.
4. Ankieta skierowana do przedstawicieli środowiska lokalnego
5. Analiza dokumentacji szkolnej.

Próba badawcza

Próba badawcza obejmuje:

1. Uczniów szkoły
2. Nauczycieli i pedagoga szkolnego
3. Dyrektora
4. Rodziców
5. Przedstawicieli środowiska lokalnego

Zespół ewaluacyjny

Imię i nazwisko lidera	Kryteria	Analiza pytań kluczowych
Katarzyna Kublin	Przygotowanie planu oraz sprawozdania z ewaluacji	
Jolanta Charaputa	Szkoła lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.	Czy działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są systematycznie i celowo planowane? W jaki sposób? Czy planowane działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są uwzględniane w dokumentacji szkolnej? W jaki sposób?
Jolanta Winszyk	W szkole lub placówce rozpoznaje się potrzeby i zasoby własne oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju.	Jak rozpoznaje się potrzeby szkoły i środowiska na rzecz wzajemnej współpracy? Jakie inicjatywy podejmuje szkoła na rzecz wzajemnego rozwoju?

Hanna Radomska Andrzej Grochowina	Współpraca szkoły lub placówki ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój.	W jaki sposób współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa korzystnie na jej rozwój? W jaki sposób współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa korzystnie na społeczność lokalną?
Beata Kapcia Anna Nawara	Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów.	Jakie korzyści wnoszą uczniowie ze współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym?

Harmonogram ewaluacji

Przebieg czynności/zadania	Czas wykonania/terminy	Nauczyciele odpowiedzialni
Przygotowanie planu ewaluacji wewnętrznej	Do 12.09. 2016 r	Katarzyna Kublin
Spotkanie organizacyjne zespołu ewaluacyjnego. Przydzielenie zagadnień.	23.09.2016 r.	Zespół ewaluacyjny
Spotkanie zespołu ewaluacyjnego. Analiza narzędzi badawczych. Kolejne terminy spotkań zespołu ustalane będą według zapotrzebowania.	Do 21.10.2016 r.	Zespół ewaluacyjny
Analiza informacji, wyciąganie wniosków opracowanie zaleceń.	23.09 - 18.11.2016 r.	Zespół ewaluacyjny

Przebieg czynności/zadania	Czas wykonania/terminy	Nauczyciele odpowiedzialni
Przygotowanie raportu z ewaluacji	18.11 - 18.12.2016 r.	Katarzyna Kublin Jacek Klica
Przedstawienie raportu z ewaluacji Radzie Pedagogicznej	Styczeń 2017 r.	Zespół ewaluacyjny

Sposób prezentacji wyników ewaluacji wewnętrznej

Wyniki ewaluacji wewnętrznej zaprezentowane zostaną:

- a) nauczycielom na Radzie Pedagogicznej,
- b) uczniom podczas godziny do dyspozycji wychowawcy,
- c) rodzicom podczas zebrania z rodzicami,

Ponadto raport z ewaluacji opublikowany zostanie na stronie internetowej szkoły, a wersja papierowa będzie ogólnodostępna w bibliotece szkolnej.

II. Analiza i interpretacja:

A. Szkoła lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.

Opracowała Jolanta Charaputa

Analiza pytań kluczowych:

1. Czy działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są systematyczne i celowo planowane? W jaki sposób?

2. Czy planowane działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są uwzględniane w dokumentacji szkoły? W jaki sposób?

W przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej zastosowano procedury i narzędzia badawcze opracowane przez zespół do spraw ewaluacji. Obejmowały one ankiety skierowane do nauczycieli oraz kwestionariusz wywiadu przeprowadzonego z dyrektorem i pedagogiem szkoły.

Działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są systematycznie i celowo planowane. Ważne jest osadzenie szkoły w środowisku lokalnym. Korzystanie przez szkołę z zasobów znajdujących się w najbliższym środowisku służy tworzeniu lub wzbogacaniu warunków podstawowej działalności dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej.

Szkoła musi korzystać z zasobów środowiska jednocześnie dając szansę środowisku na korzystanie z jej zasobów.

Szkoła ściśle współpracuje z rodzicami, jak również z instytucjami środowiska lokalnego.

Działania te planuje się w:

- planach pracy (wychowawczych, opiekuńczych, dydaktycznych)
- planie pracy Rady Rodziców
- Szkolnym Programie Wychowawczym
- Szkolnym Programie Profilaktyki

- planach pracy szkoły na poszczególne miesiące
- planie uroczystości szkolnych
- planie pracy organizacji i kół
- Statucie Szkoły
- planie działalności Stowarzyszenia AiSE
- planie pracy Samorządu Uczniowskiego
- planie pracy zespołów przedmiotowych i wychowawczych
- planie pracy SKS

Cześć działań planowana jest w planie pracy pedagoga na dany rok szkolny (np. SWPS, Policja, TOTU, Falochron) w formie zajęć dla uczniów i nauczycieli, część wynika z aktualnych potrzeb uczniów (np. skierowanie od pedagoga do TOTU), harmonogram pracy PPP, comiesięczne spotkania z pedagogami szkół ponadgimnazjalnych powiatu).

Część planowana jest w ramach planu pracy Szkolnej Sekcji Wolontariatu.

Celowość tworzonych planów wynika z zakresu obowiązków pedagoga (profilaktyka agresji i przemocy w szkole, profilaktyka antyzależnieniowa, integracja środowiska uczniowskiego), potrzeb zgłaszanych przez uczniów oraz wychowawców, ankiet diagnozujących środowisko szkolne (np. bieda w rodzinach uczniów) oraz zapotrzebowania samego środowiska lokalnego (domu dziecka, osób starszych, chorych, osób opuszczonych).

Planowane działania są uwzględniane w dokumentacji szkoły. Szkoła szeroko dokumentuje te działania wykorzystując je na przykład do promocji szkoły, czy kształtowania wśród uczniów i rodziców pożądanych społecznie postaw, które mają wpływ na funkcjonowanie społeczności lokalnej.

Działania szkoły są dokumentowane w:

- dzienniku Librus
- na stronie internetowej szkoły
- protokołach z posiedzeń rady pedagogicznej
- sprawozdaniach z działalności opiekuńczo - wychowawczej szkoły
- sprawozdaniach z pracy zespołu wychowawczego, pedagoga szkolnego, kół i organizacji
- gazetkach szkolnych

- ulotkach promujących działalność szkoły
- mediach społecznościowych
- artykułach w prasie lokalnej
- nagraniach w lokalnej TV
- sprawozdanie z pracy pedagoga
- sprawozdanie szkolnej sekcji wolontariatu
- w protokołach z posiedzeń Rady Rodziców
- w dziennikach wyjazdów, szkoleń, zajęć w ramach współpracy z organizacjami
- w harmonogramie spotkań PPP
- w sprawozdaniu z działalności SKS

B. W szkole lub placówce rozpoznaje się potrzeby i zasoby własne oraz środowiska lokalnego i na tej podstawie podejmuje inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju.

Opracowała Jolanta Winszczyk

W celu zebrania informacji przeprowadzono ankietę, która skierowana była do nauczycieli Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej w Tarnowskich Górach, którzy aktualnie współpracują ze środowiskiem lokalnym. Ankietę wypełniło 13 nauczycieli.

Nauczyciele odpowiadali na następujące pytania

1. Jak Pan/Pani rozpoznaje potrzeby szkoły i środowiska na rzecz wzajemnej współpracy?

W rozpoznawaniu potrzeb nauczyciele wskazywali na następujące sposoby:

- Rozmowy z dyrekcją, nauczycielami, pedagogiem i uczniami.
- Analiza planów pracy organizacji i kół działających w szkole.
- Przeprowadzenie i analiza ankiet.
- Zbieranie wniosków o przyznanie stypendium.
- Spotkania szkolnej sekcji wolontariatu.
- Zapoznanie z ofertami instytucji i organizacji działających w środowisku.
- Uwzględnianie prośb instytucji środowiska lokalnego.
- Rozmowy z opiekunami w DPS-ach i Domach Dziecka.
- Dotychczasowe doświadczenie.
- Aktualne potrzeby.
- Wykorzystanie pomysłów innych partnerów.
- Wybór najbardziej udanych działań.

2. Jakie inicjatywy podejmuje szkoła na rzecz wzajemnego rozwoju?

Nauczyciele Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej bardzo aktywnie współpracują z instytucjami i organizacjami, które działają w środowisku lokalnym. Współpraca obejmuje następujące podmioty i inicjatywy:

- Starostwo Powiatowe – Targi Edukacyjne.
- Izba Przemysłowo – Handlowa – konkurs Młodej Przedsiębiorczości.

- Powiatowy Urząd Pracy – spotkania z przedstawicielami PUP.
- Powiatowa Rada Zatrudnienia przy PUP – występowanie o zgodę na otwarcie nowego kierunku kształcenia.
- Stowarzyszenie Klub Absolwentów i Sympatyków Ekonomika – stypendia, 1% podatku, akcje charytatywne, wsparcie przy organizacji imprez sportowych, promocja szkoły.
- Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości w Chorzowie – warsztaty, udział w Regionalnej Olimpiadzie Przedsiębiorczości.
- Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach – w ramach umowy o współpracy warsztaty i zajęcia dla uczniów, udział w Olimpiadzie Ekonomicznej i Przedsiębiorczości.
- Śląska Wyższa Szkoła Medyczna w Katowicach - akcja „Trzymaj Formę i bądź fit, nie dasz rady to jest mit”.
- Gimnazja – konkursy, prowadzenie lekcji z doradztwa zawodowego, działania promocyjne.
- Przedszkole Miejskie nr4 – spotkania czytelnicze, zajęcia plastyczne dla dzieci.
- Dom Małego Dziecka w Częstochowie – wizyty wolontaryjne.
- Dom Dziecka w Stolarzowicach – organizacja zajęć dla dzieci, przygotowanie świątecznych paczek.
- Dom Pomocy Społecznej „Przyjaźń” i DPS Sióstr Boromeuszek – spotkania dla seniorów, pensjonariuszy.
- Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień TOTU – pomoc pedagogiczno-psychologiczna.
- Falochron – zajęcia rozwijające.
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna – opiniowanie w sprawie indywidualnego toku nauki.
- PCPR, Policja, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna – skierowanie na badania, profilaktyka, spotkania pedagogów.
- Miejska Biblioteka Publiczna – nauka korzystania z biblioteki internetowej.
- Placówki kulturalne (kino, muzea, TCK) – wycieczki do muzeum, udział w przedstawieniach teatralnych, projekcjach filmów.
- Stowarzyszenie „Wiosna” – akcja Szlachetna Paczka.
- Spółdzielnie uczniowskie powiatu tarnogórskiego – zebrania z opiekunami i uczniami, instruktaże.

- Wojewódzka Rada Spółdzielni Uczniowskich w Katowicach – zebrania instruktorów rejonowych.
- FitClinik Dietetyk - akcja „Trzymaj Formę i bądź fit, nie dasz rady to jest mit”.
- Fit Your Life - akcje prozdrowotne m.in. „Trzymaj Formę i bądź fit, nie dasz rady to jest mit”, wsparcie przy organizacji maratonu aerobiku, lekcje wychowania fizycznego.
- Kluby Fitness (Scorpio, Galeria Fitnessu, Squash and More, Park Wodny, Zumba –K. Jałowiecka - Trybel) - wsparcie przy organizacji Nocnych Maratonów Aerobiku.
- Firma Braffiting Anna Kołodziejska – spotkania z uczniami.
- Powiatowy Oddział Ligi Ochrony Przyrody – udział w konkursach ekologicznych.
- Wydawnictwo Helion w Gliwicach – napisanie i wydanie podręcznika do kwalifikacji A.36 (prowadzenie rachunkowości).
- Wydawnictwo WSiP – członkostwo w Internetowym Klubie Nauczycieli języka niemieckiego, konsultacje w sprawie podręczników, pozyskanie sponsora.
- Tygodnik „Gwarek” – przekazywanie informacji dotyczących ciekawych wydarzeń, osiągnięć.
- Matryrafa Travel – organizacja wycieczek krajowych i zagranicznych.

C. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym wpływa na ich wzajemny rozwój.

Opracowali Hanna Radomska i Andrzej Grochowina

Analiza ankiety dla rodziców

Celem ankiety było poznanie opinii rodziców na temat współpracy naszej szkoły ze środowiskiem lokalnym. Ankietę wypełniło 96 rodziców.

Pytanie pierwsze brzmiało: „W jaki sposób dowiaduje się Pan/Pani o współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym?” Pytanie obejmowało odpowiedzi „a-e”. Poniżej przedstawiono zestawienie ilości osób, które skorzystały z poszczególnych odpowiedzi:

- a) Od swojego dziecka – **82**,
- b) Z dziennika elektronicznego „Librus” – **45**,
- c) Od wychowawcy – **16**,
- d) Ze szkolnej strony internetowej – **17**,
- e) Z innego źródła (jakiego?) – **0**.

Łączna ilość odpowiedzi: **160**.

Pytanie drugie brzmiało: „Jakie Państwa zdaniem korzyści ze współpracy z naszą szkołą wynosi społeczność lokalna?” Pytanie obejmowało odpowiedzi „a-e” i można było zaznaczyć kilka odpowiedzi. Poniżej przedstawiono zestawienie ilości osób, które skorzystały z poszczególnych odpowiedzi:

- a) Materialne (znicze, dary dla Domu Dziecka, „Szlachetna Paczka”, karma dla zwierząt, bank krwi itp.) – **77**,
- b) Emocjonalne – wzmacnianie więzi społecznych (wolontariusze działający w Domu Pomocy Społecznej, Domu Dziecka, przedszkolu) – **73**,
- c) Pogłębianie postaw patriotycznych (Górnośląski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”) – **9**,
- d) Reklama (np. „Fit Your Life”) – **4**,
- e) Inne korzyści (jakie?) – **1**.

Łączna ilość odpowiedzi: **164**.

Podsumowanie ankiety dotyczącej współpracy szkoły z lokalnymi instytucjami użyteczności publicznej oraz szkołami i uczelniami na rzecz wzajemnego rozwoju

Na ankietę odpowiedziało 6 instytucji. W ankiecie zawarto następujące pytania:

- Jakie działania podejmuje lub może podjąć nasza placówka w odpowiedzi na potrzeby Państwa organizacji?
- Jaki charakter ma ta współpraca?
- Jakie korzyści odnosi Państwa organizacja za współpracy z naszą szkołą?

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach

Współpraca pomiędzy Urzędem a szkołą obejmuje głównie działania skierowane do młodzieży uczącej się. Urząd przygotowuje Informator dla gimnazjalistów obejmujący informacje o szkołach ponadgimnazjalnych naszego powiatu, bazując również na danych dotyczących kierunków kształcenia, zasad rekrutacji i osiągnięć naszej szkoły. Publikacja ta wspiera wybory zawodowe młodzieży, pomaga doradcom zawodowym oraz nauczycielom w rozeznaniu na rynku edukacyjnym w powiecie tarnogórskim. Realizowane są również doraźne zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i wejścia na rynek pracy. Szkoła zaprasza doradców zawodowych Urzędu Pracy w celu przeprowadzenia pogadank dla młodzieży oraz warsztatów. Wspólnie z kadrą nauczycieli szkoły w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery zorganizowano Dni Otwarte Poradnictwa Zawodowego dla młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Spotkania z pracownikami publicznych służb zatrudnienia dają możliwość uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym, krajowym oraz unijnym rynku pracy.

Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej – SPZOZ

Obszarem współpracy Ośrodka i szkoły jest profilaktyka wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Narzędziem do realizacji tego celu jest specjalnie opracowany program profilaktyczny. Porozumienie dotyczące współpracy w obrębie tego programu zostało podpisane pomiędzy szkołą a Ośrodkiem na początku bieżącego roku.

Dom Pomocy Społecznej „Przyjaźń”

Współpraca pomiędzy Domem Pomocy Społecznej a szkołą została nawiązana wiele lat temu. Nauczyciele i uczniowie szkoły wielokrotnie wzmacniają szeregi ochotników podczas systematycznych jak i cyklicznych zajęć z mieszkańcami Domu. Dzięki temu podopieczni mogą się bardziej zintegrować ze sobą. Fakt, iż w spotkaniach uczestniczy zarówno młodzież jak i osoby dorosłe niepełnosprawne sprawia, że przestrzeń dzieląca te światy zmniejsza się przynosząc korzyści dla wszystkich jego uczestników. Przedsięwzięcia tego rodzaju przyczyniają się zarówno do aktywizacji mieszkańców Domu jak i młodzieży. Uczą młodych ludzi szacunku i tolerancji dla osób, które często spychane są na tzw. „margines społeczeństwa”. Młode pokolenie dzięki tym kontaktom ma okazję wykształcić w sobie pozytywne cechy takie jak wrażliwość, opiekuńczość i zrozumienie.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Bolesława Lubosza w Tarnowskich Górach

Działania wynikające ze współpracy szkoły z Miejską Biblioteką Publiczną to przede wszystkim wyrobienie u uczniów potrzeby obcowania z książką oraz innymi formami kultury poprzez korzystanie z zasobów biblioteki i proponowanych wydarzeń kulturalnych. Inne działania to współpraca w organizowaniu lekcji bibliotecznych, rozpowszechnianie wśród uczniów konkursów i imprez czytelniczych organizowanych przez bibliotekę oraz wymiana informacji o zbiorach. Korzyści płynące ze współpracy to między innymi wzrost liczby odwiedzin i wypożyczeń, liczniejszy udział młodzieży w konkursach i imprezach czytelniczych, zakup odpowiednich książek, które cieszą się popularnością wśród młodzieży, przygotowanie uczniów do korzystania ze zbiorów (lekcje biblioteczne) oraz lepsze zaspakajanie potrzeb użytkowników.

Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. Karola Goduli w Chorzowie

Podpisane porozumienie pomiędzy szkołami tworzy warunki do wzajemnej współpracy i integracji środowiska szkolnego i akademickiego. Szkoła umożliwia uczestnictwo uczniów i nauczycieli w organizowanych przez GWSP warsztatach, konkursach, konferencjach i spotkaniach. W chwili obecnej współpraca polega również na doraźnej wymianie informacji pomiędzy szkołą średnią a szkołą wyższą dotyczących potrzeb uczniów w zakresie możliwości kształcenia i rozwijania ich zainteresowań po ukończeniu szkoły średniej, jak również pozyskiwaniu informacji o potrzebach nauczycieli w zakresie pogłębiania fachowej wiedzy.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Obecnie przygotowywane jest zawarcie kolejnego porozumienia pomiędzy szkołą a Uniwersytetem obejmującego uczestnictwo uczniów w wykładach otwartych Uniwersytetu, programach edukacyjnych dla młodzieży, zajęciach, warsztatach, spotkaniach, pracach i badaniach kół naukowych, dniach otwartych lub innych wydarzeniach i imprezach organizowanych przez Uczelnię. Szkoła zamieszcza informacje dotyczące współpracy na swojej stronie internetowej, zachęca uczniów do uczestnictwa w programach Edukacji Ekonomicznej, zapewnia bezpłatną ekspozycję materiałów reklamowych Uczelni, informuje uczniów i nauczycieli o wydarzeniach i projektach Uczelni oraz umożliwia przeprowadzenie prezentacji oferty Uczelni w szkole. Dzięki tym staraniom szkoła ma możliwość korzystania z zasobów bazy naukowo-dydaktycznej Uniwersytetu. Działania te poprawiają pozycję konkurencyjną szkoły w procesie rekrutacji na studia.

D. Współpraca szkoły lub placówki z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wpływa korzystnie na rozwój uczniów.

Opracowały Beata Kapcia i Anna Nawara

Każda z instytucji i organizacji działających w środowisku lokalnym realizuje inne zadania, w związku z tym efekty współpracy oraz ich wpływ na rozwój edukacyjny uczniów jest bardzo różnorodny.

Zdaniem uczniów:

Najczęściej wskazywaną korzyścią ze współpracy z organizacjami działającym w środowisku lokalnym jest uczenie się pracy zespołowej (76 osób), możliwość rozwijania zainteresowań (67 osób), możliwość wykazania się (65 osób) oraz korzyści zdrowotne (60 osób) -np. w ramach współpracy z Fit Your Life, spotkaniach z dietetyczką, brafitterką. Nieco mniej uczniów wskazuje na zwiększenie motywacji do pracy (54 osoby) oraz uwrażliwienie na potrzeby innych (47 osób) w ramach akcji wolontariatu. Dzięki tej współpracy 32 badane osoby czują się potrzebne, 27- dowartościowane, a 7 uczniów czuje, że nie zostają sami ze swoimi problemami (osoby korzystające z pomocy Poradni Pedagogiczno- Psychologicznej). Badani wskazywali również na takie korzyści jak: nabywanie nowych umiejętności, zdobywanie wiedzy.

Zdaniem nauczycieli:

Badani nauczyciele wskazują następujące korzyści dla uczniów:

1) korzyści w sferze materialnej:

- stypendia,
- paczki świąteczne,
- pomoce naukowe,
- dofinansowanie wycieczek,
- dostęp do darmowych materiałów dydaktycznych,
- możliwość bezpłatnego korzystania z siłowni,

2) korzyści w sferze emocjonalnej:

- zaspokojenie potrzeby samorealizacji,
- rozwój, trening emocjonalny,
- wzrost empatii,

- propagowanie idei wolontariatu,
- prestiż ucznia,
- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych,
- integrowanie z rówieśnikami,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa,
- rozbudzanie serdeczności, życzliwości,
- uwrażliwianie na potrzeby innych,
- uczenie akceptacji osób chorych psychicznie,
- rozwój osobisty,

3) korzyści w sferze poznawczej:

- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej,
- poszerzanie i wzrost poziomu wiedzy,
- pogłębianie, rozwijanie zainteresowań,
- poznawanie obcej kultury (wycieczki zagraniczne),
- umożliwienie kontaktu ze światem kultury i sztuki,
- możliwość korzystania z najnowszych podręczników dla technika ekonomisty,
- możliwość zapoznania uczniów z ofertą edukacyjną szkół wyższych,
- możliwość udziału w ciekawych zajęciach i projektach,
- zapoznanie uczniów z ofertami lokalnego rynku pracy,
- kształtowanie umiejętności poruszania się na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych,
- poznanie zasad funkcjonowania instytucji środowiska lokalnego,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów,
- poznanie swoich mocnych i słabych stron,
- kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce,
- praktyczna nauka obsługi klienta, zaopatrzenia, organizacji,
- urozmaicanie lekcji,
- poznanie środowiska lokalnego,
- rozwijanie przedsiębiorczości,
- wyzwalamie kreatywności,

4) korzyści zdrowotne:

- propagowanie zdrowego stylu życia,
- wdrażanie zdrowych nawyków żywieniowych,
- zapobieganie chorobom spowodowanym niewłaściwym odżywianiem,
- zapoznanie z ofertą zajęć fitness,
- możliwość korzystania z siłowni,

5) inne korzyści:

- pochwały w dzienniku Librus, polepszenie oceny z zachowania,
- dostosowanie wymagań edukacyjnych,
- możliwość uzyskania indeksu uczelni wyższej,
- możliwość prezentowania swoich talentów,
- indywidualny tok nauczania.

Zdaniem rodziców:

Rodzice uczniów odpowiadając na pytanie 3. "Jakie korzyści wynosi Państwa dziecko ze współpracy z organizacjami działającymi w środowisku lokalnym?" wybierali najczęściej kilka odpowiedzi spośród podanych. Najczęściej, bo aż 67 razy, padła odpowiedź, że w/w współpraca "kształtuje umiejętność pracy w zespole". Bardzo często (56 osób) udzielono odpowiedzi, że współpraca "powoduje większą motywację do pracy" oraz "(dziecko) jest bardziej wrażliwe na potrzeby innych" (46 osób). Nieco mniejszą frekwencją cieszyła się odpowiedź "(dziecko) rozwija swoje zainteresowania". Najrzadziej padającymi odpowiedziami były "(dziecko) czuje, że nie jest samo ze swoimi problemami" (11 osób) oraz "odnosi korzyści zdrowotne" (11 osób).

W odpowiedzi na pytanie 4. "Czy Pana/Pani zdaniem współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym jest potrzebna?" 90 ankietowanych (na 96 odpowiadających) wybrało odpowiedź twierdzącą. Jedynie 6 respondentów wybrało odpowiedź "nie mam zdania".

III. Wnioski

W wyniku przeprowadzonej ewaluacji skłaniają do następujących wniosków:

- W Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej podejmowane są inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego.
- Szkoła współpracuje z licznymi podmiotami działającymi w środowisku.
- Działania podejmowane przez szkołę z organizacjami i instytucjami są systematycznie i celowo planowane oraz są uwzględniane w dokumentacji szkoły, np. w planach pracy, Szkolnym Programie Wychowawczym, Szkolnym Programie Profilaktyki, planie pracy organizacji i kół, Statucie Szkoły.
- Nauczyciele rozpoznają potrzeby własne i środowiska wykorzystując do tego szeroki wachlarz sposobów i możliwości, np. poprzez rozmowy z dyrekcją, nauczycielami, pedagogiem i uczniami, analiza planów pracy organizacji i kół działających w szkole, przeprowadzenie i analizę ankiet, zapoznanie z ofertami instytucji i organizacji działających w środowisku, uwzględnianie próśb instytucji środowiska lokalnego.
- Właściwe rozpoznanie potrzeb pozwala na podjęcie odpowiednich i skutecznych działań, takich jak: udział młodzieży w Targach Edukacyjnych, konkursach, olimpiadach i warsztatach, wizyty wolontaryjne uczniów w domach dziecka, domach pomocy społecznej, przedszkolach, zaangażowanie uczniów w działania prozdrowotne i profilaktyczne, uczestnictwo w zajęciach z doradztwa zawodowego, udział w wycieczkach, przedstawieniach teatralnych, projekcjach filmów, itp.
- Współpraca z instytucjami lokalnymi w większości przypadków ma charakter ciągły i korzystnie wpływa na jej rozwój.
- Ilość instytucji wskazywać może na konieczność kontynuacji w/w inicjatyw i skłania do podejmowania nowych wyzwań.
- Najwięcej korzyści wyływających ze współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym wskazali nauczyciele, dodatkowo wymieniając zyski należące do różnych obszarów związanych z potrzebami (materialne, dotyczące sfery emocjonalnej, sfery poznawczej, zdrowotne i inne); uczniowie i rodzice nie wyszli poza odpowiedzi proponowane w ankiecie.
- Uczniowie mają świadomość, że współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym wpływa pozytywnie na ich rozwój.

- Świadomość taką posiadają również rodzice, którzy są przekonani o tym, że współpraca szkoły z instytucjami działającymi w środowisku lokalnym jest potrzebna, ponieważ pomaga w wychowaniu młodzieży.
- Zdaniem rodziców na pierwszym miejscu wśród korzyści odczuwalnych dla społeczności lokalnej są korzyści materialne będące efektem wszelkiego rodzaju zbiórek, darów oraz dobrowolnych datków ze strony uczniów, nauczycieli i pracowników obsługi, na cele charytatywne oraz dla upamiętnienia osób zmarłych biorących udział w różnego rodzaju wydarzeniach historycznych (znicze, dary dla Domu Dziecka, akcja „Szlachetna Paczka”, karma dla zwierząt, bank krwi).
- Prawie na równi z korzyściami materialnymi uplasowały się korzyści emocjonalne wiążące się z umocnieniem więzi społecznych, co niewątpliwie wywiera korzystny wpływ zarówno na społeczność lokalną jak i uczniów naszej szkoły (wolontariusze działający w Domu Pomocy Społecznej, Domu Dziecka czy w przedszkolu).
- Korzyści związane z pogłębianiem postaw patriotycznych, reklamą czy innymi aspektami współpracy zostały wskazane przez ankietowanych jako wartości marginalne stanowiąc pojedyncze głosy.
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy owocuje przygotowaniem przez Urząd informatora dla gimnazjalistów obejmującego informacje o kierunkach kształcenia, zasadach rekrutacji oraz osiągnięciach naszej szkoły jak i innych szkół ponadgimnazjalnych naszego powiatu. Jest to publikacja, która niewątpliwie wspomaga nas przy rekrutacji i dotarciu do osób zainteresowanych kierunkami kształcenia oferowanymi przez naszą szkołę.
- Współpraca z Urzędem to również działania przygotowujące naszą młodzież do wejścia na rynek pracy, co wiąże się z uzyskiwaniem przez młodzież informacji o sytuacji nie tylko na lokalnym rynku pracy, ale również krajowym, czy Unii Europejskiej (spotkania z pracownikami publicznych służb zatrudnienia).
- Współpraca z Tarnogórskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej – SPZOZ wspomaga nas w działaniach profilaktycznych wobec

młodzieży zagrożonej uzależnieniem od substancji psychoaktywnych (program profilaktyczny).

- Współpraca z Domem Pomocy Społecznej „Przyjaźń” polega głównie na zaangażowaniu naszych uczniów oraz nauczycieli do różnych form szeroko pojętej pomocy ludziom w potrzebie, co korzystnie wpływa na naszą młodzież, która poznaje przez to świat ludzi niepełnosprawnych, wycofanych czy nawet zepchniętych na margines społeczeństwa. Nasi uczniowie uczą się obcowania z tego typu osobami poznając ich zachowania, dzięki czemu kształtują w sobie takie pozytywne cechy jak wrażliwość, opiekuńczość, zrozumienie i tolerancję dla drugiego człowieka.
- Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną im. Bolesława Lubosza to dla naszej szkoły przede wszystkim wyrobienie u uczniów potrzeb korzystania i obcowania z książką i innymi formami kultury, jak i docieranie do uczniów oraz angażowanie ich do uczestnictwa w konkursach i imprezach czytelniczych.
- Współpraca z Górnośląską Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości im. Karola Goduli korzystnie wpływa na integrację środowisk szkolnego i akademickiego ułatwiając naszym uczniom oswojenie się z wyższą uczelnią (warsztaty, konkursy, konferencje, zajęcia pokazowe, spotkania z ciekawymi ludźmi). Spotkania te mają korzystny wpływ na kształcenie i rozwijanie zainteresowań naszych uczniów po ukończeniu szkoły średniej.
- Współpraca z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach to dla uczniów naszej szkoły ogromna możliwość kontaktu ze specyfiką oraz ofertą kształcenia na wyższej uczelni po ukończeniu szkoły średniej (uczestnictwo młodzieży w wykładach otwartych Uniwersytetu, programach edukacji ekonomicznej, zajęciach, warsztatach, spotkaniach, pracach i badaniach kół naukowych, dniach otwartych uczelni lub innych wydarzeniach i imprezach organizowanych przez uczelnię). Szkoła i jej uczniowie mają możliwość korzystania, systematycznie i stale, z zasobów bazy naukowo-dydaktycznej Uniwersytetu. Działania te, w przyszłości, mają na celu poprawienie pozycji konkurencyjnej szkoły w procesie rekrutacji na studia.

- Zarówno wśród uczniów jak i rodziców największymi korzyściami wyniesionymi z w/w współpracy jest uczenie się umiejętności pracy w zespole.
- Uczniowie i ich rodzice udzielając odpowiedzi nie wskazywali wyłącznie jednej odpowiedzi; w większości przypadków dokonywali wyboru wielokrotnego, udzielając odpowiedzi dotyczącej zysków z różnych obszarów.
- Najmniejszą frekwencją wśród rodziców cieszyła się odpowiedź dotycząca korzyści zdrowotnych, jakie niesie omawiana współpraca. Wydaje się zatem, że wielu rodziców nie wie o wszystkich działaniach podejmowanych przez szkołę, np. współpracy z Fit Your Life, spotkaniach z dietetyczką, brafitterką.
- Należy podjąć działania propagujące działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego i podkreślić korzyści dla obu stron płynące ze współpracy.

IV. Podsumowanie

- Działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są systematycznie i celowo planowane.
- Planowane działania szkoły i środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju są uwzględniane w dokumentacji szkolnej.
- Rozpoznaje się potrzeby szkoły i środowiska na rzecz wzajemnej współpracy.
- Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz wzajemnego rozwoju.
- Współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa korzystnie na jej rozwój.
- Współpraca szkoły ze środowiskiem wpływa korzystnie na społeczność lokalną.
- Uczniowie wynoszą różnorodne korzyści ze współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym.

V. Aneks

Ankieta skierowana do uczniów.

Drodzy Uczniowie, celem niniejszej ankiety jest poznanie Waszej opinii na temat współpracy naszej szkoły ze środowiskiem lokalnym. Ankieta jest anonimowa.

Wymaganie 10

Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju

1. Jakie wynosisz korzyści ze współpracy z organizacjami działającymi w środowisku lokalnym? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- a) mam większą motywację do pracy,
- b) uczę się pracy w zespole,
- c) czuję, że nie jestem sam/a ze swoimi problemami (Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna),
- d) odnoszę korzyści zdrowotne (Fit Your Life, spotkania z dietetyczką, brafitterką itp.),
- e) jestem bardziej wrażliwa/wrażliwy na potrzeby innych (wolontariat),
- f) rozwijam swoje zainteresowania,
- g) czuję się potrzebny/ potrzebna,
- h) mogę się wykazać,
- i) czuję się dowartościowany/ dowartościowana,
- j) inne(jakie?).....

Ankieta skierowana do nauczycieli i wychowawców i pedagoga szkolnego.

Szanowni Państwo, celem niniejszej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat współpracy naszej szkoły ze środowiskiem lokalnym. Ankieta jest anonimowa.

Wymaganie 10:

Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju

1. W jaki sposób Pan/Pani planuje działania na rzecz szkoły i środowiska?

.....
.....

2. W jaki sposób działania te są uwzględniane w dokumentacji szkoły?

.....
.....

3. Jak Pan/Pani rozpoznaje potrzeby szkoły i środowiska na rzecz wzajemnej współpracy?

.....
.....

4. Jakie Państwa zdaniem korzyści wynoszą uczniowie oraz szkoła ze współpracy z organizacjami działającymi w środowisku lokalnym? Jakie korzyści płyną z tej współpracy dla poszczególnych organizacji? (tabela)

I.p.	Instytucja/organizacja	Rodzaj inicjatywy	Korzyści dla szkoły	Korzyści dla ucznia	Korzyści dla instytucji

Ankieta skierowana do rodziców.

Szanowni Państwo, celem niniejszej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat współpracy naszej szkoły ze środowiskiem lokalnym. Ankieta jest anonimowa.

WYMAGANIE 10 : Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.

1. W jaki sposób dowiaduje się Pan/Pani o współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym?
 - a) od swojego dziecka
 - b) z dziennika elektronicznego Librus
 - c) od wychowawcy
 - d) ze szkolnej strony internetowej
 - e) z innego źródła (jakiego ?)

2. Jakie Państwa zdaniem korzyści ze współpracy z naszą szkołą wynosi społeczność lokalna? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)
 - a) materialne (znicze, dary dla Domu Dziecka, Szlachetna Paczka, karma dla zwierząt, bank krwi, itp.)
 - b) emocjonalne -wzmacnianie więzi społecznych (wolontariusze działający w Domu Pomocy Społecznej, Domu Dziecka, przedszkolu)
 - c) pogłębianie postaw patriotycznych (Górnośląski Oddział Stowarzyszenia Wspólnota Polska)
 - d) reklama (np. Fit Your Life)
 - e) inne korzyści (jakie?).....

3. Jakie korzyści wynosi Państwa dziecko ze współpracy z organizacjami działającymi w środowisku lokalnym? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)
 - a) ma większą motywację do pracy
 - b) kształtuje umiejętność pracy w zespole

- c) czuje, że nie jest samo ze swoimi problemami (Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna)
- d) odnosi korzyści zdrowotne (Fit Your Life, spotkania z dietetyczką, braffitterką itp.)
- e) jest bardziej wrażliwe na potrzeby innych (wolontariat)
- f) rozwija swoje zainteresowania
- g) inne(jakie?).....
.....

4. Czy Pana/Pani zdaniem współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym jest potrzebna?
- a) TAK
 - b) NIE
 - c) Nie mam zdania

Ankieta skierowana do przedstawicieli środowiska lokalnego.

Szanowni Państwo.

Nasza szkoła korzystając z zasobów znajdujących się w najbliższym środowisku służy tworzeniu, wzbogacaniu i ulepszaniu warunków podstawowej działalności w zakresie : dydaktyki, wychowania, opieki szkoły co przynosi jej wiele korzyści dla rozwoju uczniów. Wykorzystanie zasobów środowiska lokalnego jest możliwe dzięki nawiązaniu współpracy z istniejącymi w otoczeniu organizacjami, instytucjami, oraz społecznością lokalną. Szkoła nie tylko musi korzystać z możliwości jakie daje jej środowisko, ale również dawać szansę środowisku na korzystanie z jej zasobów. Pragniemy świadomie budować więzi z partnerami w naszym środowisku lokalnym, dlatego też będziemy wdzięczni za poświęcenie nam uwagi i przyjęcie zaproszenia do krótkiego wywiadu dotyczącego wzajemnej relacji Państwa instytucji i naszej szkoły .

WYWIAD:

1. Jakie działania podejmuje lub może podjąć nasza placówka w odpowiedzi na potrzeby Państwa organizacji (instytucji, społeczności) ?
2. Jaki charakter ma ta współpraca (systematyczny, cykliczny, doraźny) ?
3. Czy mają Państwo oczekiwania dotyczące współpracy z naszą szkołą ? Jakie ?
4. Jakie korzyści odnosi Państwa organizacja (instytucja, społeczność) dzięki współpracy z naszą szkołą ?

Bibliografia.

1. Łobocki Mieczysław: Metody i techniki badań pedagogicznych. Kraków 2000.
2. Stróżyński Klemens: Prowadzenie ewaluacji w ramach nadzoru pedagogicznego. Poradnik dyrektora szkoły. Wyd. Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2010.